

**Міністерство освіти і науки України
Управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації**

**Рівненська Мала академія наук учнівської молоді
Відділення історії
Секція «Історичне краєзнавство»**

**Іловайський котел через
призму життя і подвигу Павла Петренка - учасника
антитерористичної операції**

Здолбунів – 2018

Життя і подвиг Павла Петренка

3 грудня 1989 року в м. Здолбунів в звичайній робочій родині народився третій синочок, Павло Іванович Петренко. Двоє старших братів піклувалися про малого, оберігаючи та захищаючи його. Павлик ріс спокійною врівноваженою дитиною. Завжди готовий прийти на допомогу хлопець мав загострене почуття справедливості. Навчався у Здолбунівській ЗОШ I-III ступенів №3. Після її закінчення вступив до Полтавського інституту бізнесу Міжнародного науково-технічного університету та отримав диплом менеджера. З жовтня 2010 року по жовтень 2013 року проходив військову службу за контрактом у місті Хмельницький.

14 червня 2014 року Павло Іванович Петренко був зарахований добровольцем до військової частини Національної гвардії України у батальйон «Донбас». Ніхто з рідних про рішення Павла піти на війну не знав. Він регулярно віддзвонювався мамі, казав, що у нього все гаразд, але він дуже поспішає, бо багато справ. А вже у липні 2014 року під час виконання бойового завдання боєць «Бані» був поранений та відправлений на лікування до Вінницького госпіталю

Указом Президента України № 651/2014 від 14 серпня 2014 року, «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», нагороджений медаллю «За військову службу Україні». Але отримати нагороду юнак не встиг – недолікувавшись з незнятими швами він буквально втік «на війну». Кілька днів побув у Києві у батьків свого товариша і однополчанина «Реда» - солдата резерва Євгенія Харченко і повернувся в батальйон в розпал боїв за Іловайськ. Ні про поранення Павла, ні про його повернення на фронт рідні не знали.

29 серпня, коли українські війська залишали оточене місто, через нестачу автотранспорту група з шести бійців «Донбасу» (в том числі «Бані» та «Ред») на чолі з командиром 1-ї роти «Туром» – капітаном резерву Сергієм Петровим, використали в якості засобу пересування пожежну машину, яка стояла в

міському депо, кабінку якої наспіх «забронювали»... шпалами, дошками, мішками з піском

Російські військовослужбовці без знаків розрізнення, стоячи на задалегідь підготовлених вогневих позиціях, спочатку випустили з Іловайська українські колони, а тоді почали їх разстрілювати. Неподалік від села Червоносільське пожежна машина була знищена прямим потраплянням снаряду, випущеного танком Т-72 6-й окремої танкової бригади ВС РФ. Із шести резервістів Нацгвардії не вижив ніхто... Павло стріляв з кулемету "Джесіка". Дістав 2 кулі в район серця та 1 в ногу. Загинув разом з Редом, Туром, Восьмим, Бірюком та Ахімом. Рештки Бані були зібрані 29-го вересня 2014 р. у с. Червоносільському членами пошукової групи та передані до запорізького моргу. Пізніше з'ясується, що рештки тіла зібрані пошуковими групами опинилися в моргах різних міст (Запоріжжя та Дніпро).

Майже рік рідні, яким повідомили про загибель Павла, шукали його тіло. Лише у квітні 2015 року завдяки експертизі «Бані» був ідентифікований на підставі тестів ДНК.

4 квітня 2015 року відбулося поховання 24 річного Павла Петренка. З красивим та мужнім юнаком, який героїчно загинув, захищаючи Україну від нахабної агресії чужоземних зайд, земляки прощалися у міському клубі, що в селищі цементників. Відчай рідних бійця, скупі сльози побратимів, прощальні залпи салюту змушували вкотре трепетати серця усіх, хто віддавав Павлові останню шану. І надусе кожному хотілося, щоб більше наш край не приймав моторошних вантажів «200», щоб юні хлопці одружувалися, росли дітей, зводили будинки, садили дерева...

А вже у серпні 2018 року Ользі Іванівні, мамі вояка, повідомили про те, що рештки однієї з могил у Дніпрі належать її синові. Ольга Іванівна, прийняла рішення ексгумувати рештки з могили в Дніпрі. Їх кремували в столиці для підзахоронення в могилу у Здолбунові. Співробітник Національного військово – історичного музею України Павло Нетесов, який супроводжував Ольгу Іванівну, опублікував на своїй сторінці в «Фейсбук» слова матері: «Знаєте, скільки мене відмовляли від поїздки? Та я розумію, що треба усе зробити, хай

Павлик там на небі, проте є тіло, яке треба гідно поховати, з'єднати частинки одна до одної. Тому вирішила, що пройду цей шлях сама. Перший раз Андрій, мій старший, їздив до Запоріжжя забирати Павла, повернувся – як на десять років постарішав. Подивлюся, чи зможу я...». 5 серпня 2018 року урну з прахом після відправлення панахиди в присутності рідних, близьких, односельчан і побратимів підзахоронили в могилу.

На фасаді Здолбунівської ЗОШ І-ІІІ ст. № 3 урочисто відкрили пам'ятну дошку загиблому бійцю Павлу Петренку, колишньому учню школи. Окрім громадськості захід відвідали також побратими загиблого, народний депутат України Олександр Дехтярчук, голова райдержадміністрації Сергій Кондрачук, депутати Здолбунівських районної та міської рад.

Дату відкриття меморіальної дошки герою обрали не випадково, адже саме 3 грудня воїнові мало б виповнитися 26 років.

Пригадую слова директора школи, Лариси Ковальчук: «Молодим, веселим, усміхненим Павло залишиться назавжди у наших серцях. Кажуть, люди безсмертні, бо душі не вмирають. Я щиро вірю, що душа Павла зараз літає високо у небі над нами, як і душі Небесної Сотні та інших загиблих воїнів. А тихими вечорами вони відгукуються до нас спалахами зірок».

Після того, як кращі учні школи відкрили дошку, під час хвилини мовчання, наче на доказ слів Лариси Ковальчук, почав крапати дрібний дощ. Так, ніби Павло подав звістку, що він у цю мить навідав рідних та близьких [9].

Дошку освятили місцеві священики. Школярі зачитували патріотичні вірші, народна артистка України Галина Топоровська у пам'ять про Павла Петренка, однокласника свого сина, заспівала під акомпанемент бандури ліричну композицію «Пісня про сивого лебедя». А маленька школярка Анастасія Семенчук до сліз розчулила всіх присутніх виконанням пісні «Нашим героям». Наприкінці заходу учні, вчителі, рідні та близькі героя поклали лампадки та квіти до меморіальної дошки... (додаток 6)

24 серпня 2018 року на могилі Павла Петренка відбулася літургія та в присутності активістів, священників, рідних і побратимів юнака було встановлено щоглу з державним прапором України (додаток 9).

Додатки

Додаток №1

Іловайськ. Пожежна машина

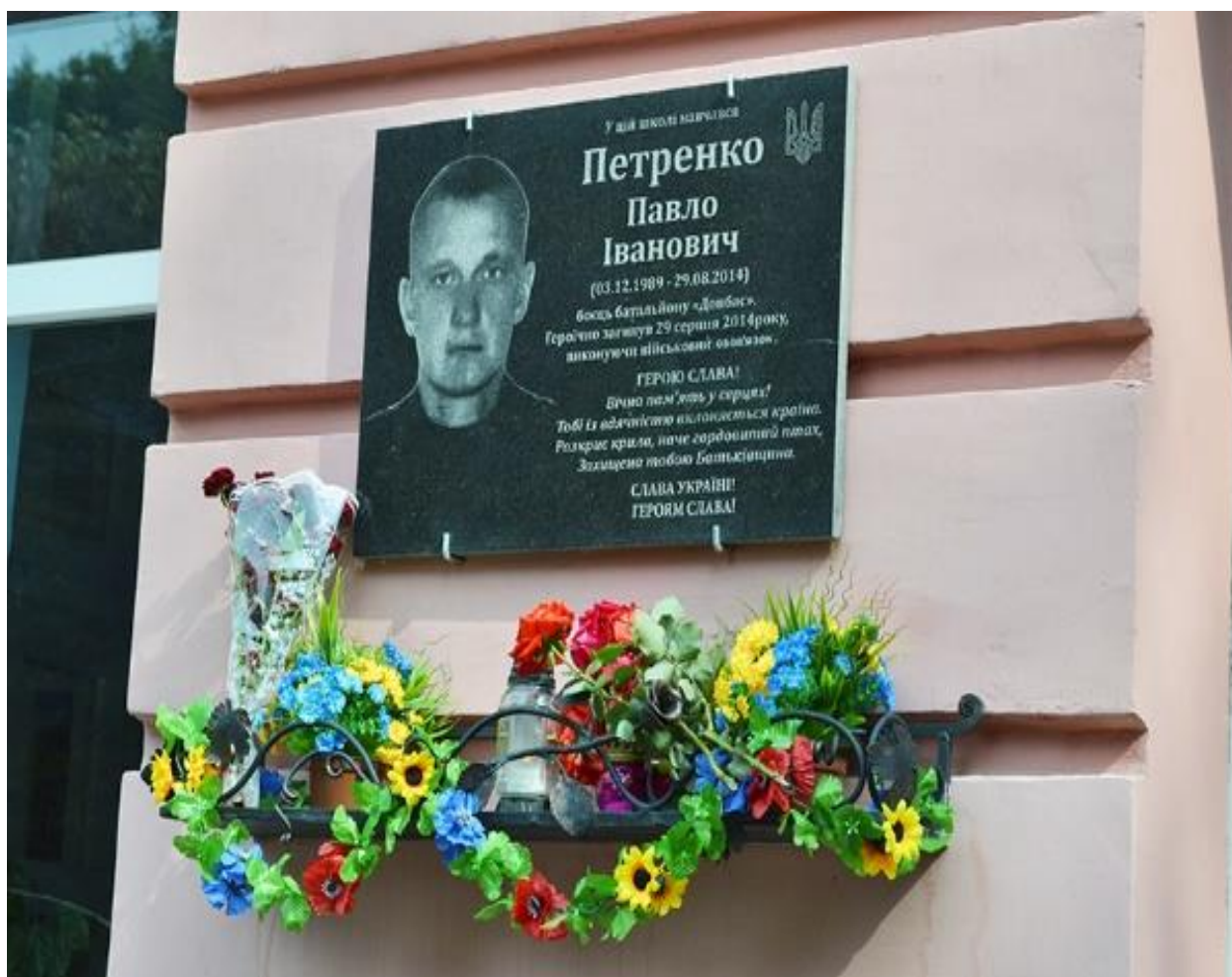
Поховання 2015 рік

Поховання 2015 рік

Відкриття меморіальної дошки

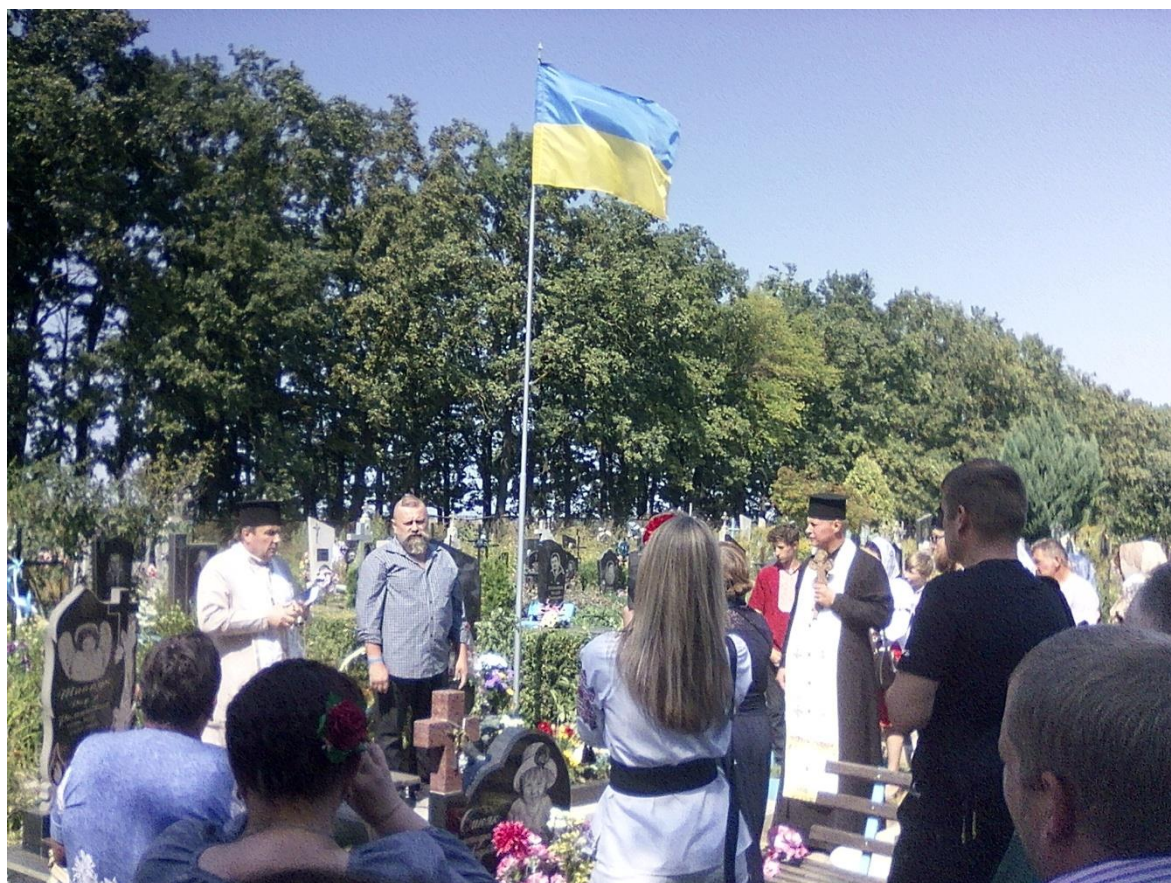
Відкриття меморіальної дошки

Дозахоронення капсули з частиною останків бійця 2018 рік

Дозахоронення капсули з частиною останків бійця 2018

Встановлення державного прапора на могилі Павла Петренка

Здолбунівський музей . Зала воїнів АТО.

Петренко Ольга Іванівна (мама)